

**Ірина Серебрянська**  
ORCID iD 0000-0002-1720-4873

доктор філологічних наук, доцент,  
професор кафедри прикладної лінгвістики,  
факультет іноземних мов,  
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя,  
вулиця Графська, 2, Ніжин, Чернігівська область, 16600, Україна,  
serebryanska@ukr.net

## **«ОСНОВИ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА» В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНЕ СПРЯМУВАННЯ**

*Стаття присвячена проблемі викладання навчальної дисципліни «Основи академічного письма» в закладах вищої освіти. Автор репрезентує власний досвід роботи над курсом зі студентами різних спеціальностей, пропонує основні етапи навчання та орієнтовні завдання. Навчальна дисципліна «Основи академічного письма» покликана формувати у студентів академічну культуру, академічну грамотність, практичні навички усної й писемної мови, необхідні для успішного навчання та здобуття майбутньої професії, розвивати критичне мислення. Здобувачі освіти мають навчитися створювати фахові та ділові тексти, застосовуючи творчий підхід, користуватися бібліотечними каталогами, веб-сайтами бібліотек, давати критичну оцінку інформації. Заохочується як індивідуальна, так і командна робота, зокрема у створенні мікропроектів як форми підсумкового контролю.*

*Міждисциплінарне спрямування курсу зумовлене його змістом та структурними елементами: мовленнєві питання тісно переплітаються з фаховими, формуючи вміння професійно висловлюватися, створювати спеціальні тексти. Використання інтегрованих видів діяльності дозволяє комплексно розвивати різноманітні вміння та навички майбутніх фахівців: вивчення освітніх та спеціальних термінів, обговорення принципів академічної доброчесності та суміжних понять (академічна культура, академічна етика, академічне письмо тощо), робота з текстами різних видів та стилів, розвиток культури мовлення, написання резюме, мотиваційних листів, анотацій, тез, есе та інших документів, важливих для реалізації академічної мобільності здобувачів освіти та їхньої успішної участі в грантовій діяльності. Підсумкова робота у формі презентації кодексу честі академічної групи для викладача є гарним зворотним зв'язком про здобуті знання, вміння й навички. Застосування*

*міждисциплінарного підходу, залучення студентів до командної роботи дають позитивні результати та сприяють формуванню сучасного фахівця з розвинутими комунікативними компетентностями.*

**Ключові слова:** *академічна грамотність; академічна культура; кодекс честі; заклад вищої освіти; міждисциплінарний підхід; основи академічного письма.*

© Серебрянська І. М., 2021

<https://doi.org/10.28925/2312-5829.2021.1.6>

**Вступ.** Міждисциплінарний підхід є невід’ємною умовою сучасної професійної підготовки кваліфікованих фахівців. Відповідно, останнім часом з’являються інтегровані навчальні курси, які активно запроваджуються в освітній процес у вітчизняних закладах вищої освіти. Дисципліна «Основи академічного письма», яка нещодавно увійшла до навчальних планів різних спеціальностей в українських університетах, покликана формувати академічну культуру, академічну грамотність, практичні навички усної й писемної мови, необхідні для успішного навчання та майбутньої професійної діяльності.

Питання, пов’язані з академічним письмом, є надзвичайно популярними в світі, зокрема їм присвячена ціла низка наукових видань: Бейлі Стівен, 2018; Дороті Е. Земах, Ліза А. Румісек, 2017; Карен П. Макбет, 2010; Мішель Винкке, 2012 та ін. Натомість у вітчизняній педагогіці проблема вивчення основ академічного письма є мало дослідженою з огляду на новизну дисципліни в освітніх програмах. Знаходимо поодинокі роботи, присвячені, наприклад, формуванню навичок *іншомовного* академічного письма деяких спеціальностей (Дзіман Г., 2014, Костик Є., 2019), теоретико-методологічним засадам викладання академічного письма у вищій школі (М. Козолуп, Р. Комар, 2020). Зважаючи на ці факти, наше дослідження з акцентом на міждисциплінарному спрямуванні навчальної дисципліни набуває особливої актуальності.

**Мета статті** – узагальнити та описати досвід викладання навчальної дисципліни «Основи академічного письма» для студентських груп економічних, медичних, «Основи академічного письма» в закладах вищої освіти: міждисциплінарне спрямування

юридичних та інших спеціальностей у Сумському державному університеті (далі – СумДУ) у 2019–2020 навчальному році (перший рік імплементації зазначеного курсу).

Дисципліну запроваджено як для вітчизняних, так і для іноземних студентів усіх спеціальностей. Структура курсу є спільною, але його змістове наповнення варіюється залежно від специфіки спеціальності й контингенту здобувачів вищої освіти.

За навчальними планами всього передбачено 120 годин (4 кредити): 16 годин лекцій, 16 практичних занять і 88 годин самостійної роботи. Викладання здійснювалося в кілька основних етапів, зумовлених окресленими завданнями, з орієнтацією на розроблені методичні рекомендації та програму курсу (Шліхта Н., Шліхта І., 2016).

1. *Пояснення мети та змісту дисципліни, обґрунтування її значення для освітнього процесу.* Надзвичайно важливо переконати студентів, що дисципліна допоможе їм у підготовці до різноманітних занять протягом усіх років навчання в університеті, у написанні курсових та дипломних робіт, тез до конференцій і текстів до практичних та лабораторних робіт, адже грамотність, структурованість та лексичне багатство мовлення, вміння працювати з літературою, добирати матеріал та правильно робити посилання на першоджерела є на часі.

2. *Ознайомлення з основними освітніми та професійними поняттями.* Варто проводити паралелі між загальновідомими й інноваційними терміноназвами, що виникають у мовленні останнім часом, з'ясовувати нові значення термінів і причини їхньої появи, добирати синоніми, жаргонізми, перифрази, фразеологізми; наводити приклади їхнього використання в повсякденному мовленні з позитивними й негативними конотаціями, уміти обґрунтувати свій вибір. У пригоді стає «Словник-довідник лексики сфери освіти: національно-європейська ідентичність» (Серебрянська, 2018), який демонструє і значення популярної термінолексики, і приклади контекстуальних умов її функціонування. Послуговуючись згаданим виданням, варто розтлумачити номінації типу *онлайн-навчання*, *онлайн-університет*, *стартап-університет*, *steam-освіта* та з'ясувати їхнє контекстуальну семантику.

3. *Обговорення принципів академічної доброчесності та суміжних понять (академічна культура, академічна етика, академічне письмо тощо).* На цьому етапі передбачений аналіз документів СумДУ, розміщених на вебсайті, що присвячені цій проблемі. В якості домашнього завдання студенти опрацьовують кодекси честі інших університетів (як українських, так і закордонних) з їх подальшим аналізом в аудиторії. Іноземні здобувачі вищої освіти можуть репрезентувати кодекси честі закладів освіти своєї країни в порівнянні з українськими. Кращому усвідомленню проблеми академічної доброчесності сприятиме проведення самими учасниками освітнього процесу тематичного соціологічного опитування реципієнтів різних вікових, фахових та соціальних категорій. Зазвичай, оголошуючи його результати, молодь дивується, що старшому поколінню не знайоме поняття «академічна доброчесність», і хизується тим, що знає більше, ніж батьки. Тож треба зосереджувати увагу студентів на тому, що головне не використовувати в мовленні «модну» нині словосполуку, а слідувати відповідним принципам.

4. *Робота з фаховими, діловими та науковими текстами, розвиток академічної культури мовлення:*

а) опрацювання та написання наукових статей зі спеціальності, ключових слів, анотацій, складання бібліографії, вивчення способів її оформлення. На заняттях студенти мають навчитися створювати тексти різної форми й стилю фахової тематики, використовувати бібліотечні каталоги, веб-сайти бібліотек для пошуку електронних ресурсів; давати критичну оцінку інформації. Корисно разом зі студентами відвідати бібліотеку й попрацювати з каталогами;

б) знайомство з рецензіями до наукових статей, підручників та посібників, написання власних рецензій;

в) формування вміння створювати резюме та мотиваційні листи для успішного працевлаштування. Опрацювання варіантів форм документів, зокрема шаблонів, розміщених на сайті СумДУ та інших закладів освіти, а також відповідних фраз. Доречно запропонувати на заняттях рольову гру: студенти однієї підгрупи уявляють,

ким будуть через 4–5 років, обирають собі уявну вакансію й готують необхідний комплект документів, іншої підгрупи – утворюють комісію з відбору кандидатів на оголошену вакансію, опрацьовують отримані документи та проводять співбесіду.

5. *Підсумковий контроль.* На останньому занятті студенти захищають власні мікропроекти – кодекси честі своєї групи, над якими самостійно працювали протягом семестру під керівництвом викладача (індивідуально або колективно). Обов'язковою умовою є використання різних джерел (наприклад, опрацьованих на аудиторних заняттях кодексів честі університетів), правильне посилання на них та грамотне оформлення списку літератури. Такий вид роботи дає змогу оцінити і усне (презентація, відповіді на запитання), і писемне мовлення (оформлений паперовий документ).

На іспит ідуть студенти, які претендують на вищий бал. Вони отримують завдання написати есе, наприклад, на тему «Академічна доброчесність у моєму студентському житті», в якому мають продемонструвати отримані в межах курсу теоретичні знання, вміння чітко формулювати думку, добирати лексику та структурувати текст. Це для викладача своєрідний показник ступеня засвоєння матеріалу та потреби внесення змін до робочої програми.

Зупинімося детальніше на створенні й репрезентації мікропроекту – **кодексу честі групи**, що є зведенням морально-етичних правил професійної поведінки та норм навчальної й наукової діяльності представників окремих груп студентів-членів університетської академічної спільноти. Такий вид роботи покликаний розвивати міждисциплінарні комунікативні навички, адже удосконалюється і письмо (грамотність, вміння структурувати мовлення, логічно впорядковувати тексти) та культура усного мовлення, і вміння шукати й обробляти інформацію, і знання іноземних мов (студенти мають опрацьовувати кодекси честі найвідоміших закордонних університетів з метою запозичення найкращих правил, а отже, звертаються до їхніх англійськомовних сайтів), і ораторське мистецтво та вміння користуватися мультимедійними можливостями (під час презентації результатів роботи). У процесі

підготовки кодексу на заняттях у групі обговорюються також етичні та моральні принципи, актуалізуються різноманітні питання етнокультури, країнознавчі й лінгвокраїнознавчі особливості, в умовах яких формується особистість фахівця-доповідача, закладаються основи його майбутньої компетентності й професіоналізму. До того ж формується вміння командної роботи, абстрактного мислення, розподілу зобов'язань та почуття відповідальності за їх виконання, навички ділового мовлення, систематизуються знання з літератури, філософії та інших дисциплін, навички використання професійної термінології. Це завдання ілюструє вміння студентів послуговуватися різноманітними джерелами інформації, правильно їх цитувати, оформляти покликання та списки літератури. Молодь демонструє творчий підхід та особисті навички роботи з текстовим матеріалом, вчиться укладати власні тексти різної форми та стилю рідною та іноземними мовами.

Як теоретико-методологічне підґрунтя студентам рекомендовано тексти законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про науково і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, чинні накази й рекомендації МОН України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти тощо.

Щодо практичних результатів виконання окресленого завдання, варто зазначити, що вони варіюються залежно від фаху: одні групи застосовують більш творчий підхід, інші ж дотримуються лаконізму, а отже, елементами кодексу честі академічної групи може бути її символіка (девиз, гімн, герб), основні принципи спілкування та правила поведінки, традиції тощо. Наприклад, здобувачі освіти пропонують такі девізи:

- 1) *Я навчаюсь, а значить, я живу.*
- 2) *Поводься з іншими так, як ти хотів би, щоб поводитися з тобою.*
- 3) *Ми дружні і завзяті, та мріями багаті.*  
*Любим ми земний розмай, рідну мову, отчий край!*
- 4) *Дисципліну тримати – значить перемагати!*

Деякі студенти добирають висловлювання відомих людей та беруть їх на озброєння, наприклад: *Людина повинна бути чесною за натурою, а не обставинами* (Марк Авелій); *Сила команди – кожен її учасник. Сила кожного учасника – команда* (Філ Джексон).

Серед розроблених текстів гімнів заслуговують на увагу такі:

1) *Академічна доброчесність, що це для тебе, скажи?*

*Не образь однокурсника і не спиши.*

*Написав курсову – вкажи джерело,*

*Чи тобі цю інфу передав НЛО?*

*Плагіат? Ні, не чули, всі роботи черпаємо з власної душі.*

*Іноземці навчатись приїхали – не насміхнись, а краще щось підкажи.*

*Екзамени на носі – готуйся, а не плати п'ятак.*

*Хабарництву – ні,*

*Фабрикації – ні,*

*Академічній доброчесності – так!*

2) *У нас є спільна ціль, одна мета –*

*Вірні друзі і командна гра.*

*Разом вперед – це наша сила.*

*Єдині в грі, єдині ми завжди.*

*Ти пам'ятай, що тут ти не один.*

*Разом уперед, розправивши крила.*

*У серці є віра й надія нова,*

*Тож кожна наша мрія неодмінно близька.*

*Відкинь вагання і свої страхи.*

*На краще світ змінити зможем ми.*

*Разом уперед – це перемога.*

*У серці є віра й надія нова,*

*Тож кожна наша мрія неодмінно близька.*

У наведених рядках прозоро простежуються цінності, актуальні для сучасної молоді. З метою популяризації ввічливого спілкування та поважного ставлення один до одного в групі та суспільстві здобувачі вищої освіти опрацьовують відомі вітчизняні й закордонні пісні в якості гімну, наприклад, «Gaudeamus» в оригіналі та переспіві Михайла Білика.

**Принципи поведінки** в університеті та поза його межами, правила спілкування з одногрупниками та викладачами студенти розробляють у будь-якій формі, наприклад, створюють карту бажань, яку супроводжують відповідними текстами:

*- якнайбільше подорожуйте разом;*

*- підготувати захід – наукову конференцію, вечірку тощо. Спільна праця зближує й породжує спільні інтереси, а тому створення чогось корисного й цікавого – важлива справа, що не лише згуртовує студентів, а й виховує відповідальність та організованість;*

*- займатися волонтерською діяльністю. Світ потребує нас, і ми маємо прагнути гармонії та взаємодопомоги в суспільстві;*

*- відвідувати концерти та театри. Вибухові емоції та незабутні спогади – найдорожче, і найкраще це робити разом;*

*- влаштовувати пікніки. Це гарна можливість провести час без девайсів, поринути у світ живого спілкування та насолодитися справжніми моментами щастя.*

**Етичні принципи** академічної групи:

*- принцип законності – суворе дотримання законів України;*

*- принцип взаємної довіри – атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці та продукуванню нових ідей, позбавляє страху щодо привласнення іншими результатів чужої діяльності;*

*- принцип «кам'яної думки» – кожен член групи повинен відстоювати свою позицію та думку до кінця;*

*- принцип «свобода слова» – кожна думка має право бути почутою;*



*- принцип добросовісності та відповідальності – члени групи відповідають за результати своєї діяльності, добросовісно виконують взяті на себе зобов'язання;*

*- принцип партнерства та взаємодопомоги – члени групи зобов'язані допомагати та підтримувати один одного.*

Формулюючи правила взаємовідносин, студенти наголошують на ввічливості, стриманості, скромності, чуйності, раціональності, співчутливості, ненав'язливості, охайності, підтримці.

**Традиції групи.** Кожна група започатковує певні традиції для кращого досягнення взаєморозуміння й гармонії, серед яких, наприклад, такі: гуляти разом містом та відвідувати розважальні заклади за тиждень до сесії; малювати перед сесією на останній сторінці зошита маленький будиночок, обов'язково з дверима й вікном, трубою й димом з неї однією суцільною лінією – і сесію буде складено легко й успішно; вітати іменинників та святкувати інші події в житті групи; збиратися після кожного навчального семестру, щоб відсвяткувати завершення навчального півріччя; щонеділі проводити зустрічі для обговорення планів на наступний тиждень; щоп'ятниці – перегляд фільмів тощо.

Узагальнюючи досвід розроблення кодексу честі групи на заняттях з основ академічного письма, наведемо досить змістовний матеріал, створений на основі казки Антуана де Сент-Екзюпері «Маленький принц», доповнений власними переконаннями молодих авторів:

*1. Ставити перед собою конкретні завдання та досягати своєї мети. Не дозволяти собі плисти за течією, не витратити дорогоцінний час дарма. Мріяти, упевнено крокуючи вперед.*

*2. Завжди виконувати обіцянки. Відповідально ставитися з до своїх обов'язків.*

*3. Ніколи не забувати друзів. Цінувати їх. Не шкодувати сил та часу для підтримки друга в будь-якій ситуації.*

*4. Бути самокритичним. Справедливо оцінювати себе та свою роботу. Не переоцінювати себе, але й не занижувати самооцінку.*

5. *Піклуватися про довкілля.*
6. *Боротися зі своїми вадами та поганими звичками, постійно самовдосконалюватися. Не шкодувати ресурсів для свого розвитку.*
7. *Поважати інтелектуальну працю кожного. Ніколи не привласнювати інтелектуальні надбання інших.*
8. *Мати власну думку. Поважати себе, пам'ятати, що самоповага не може існувати без вміння поважати інших.*
9. *Не відкладати справи на потім.*
10. *Цінувати те, що маєш.*

Досить часто важливі питання академічної доброчесності студенти переводять на гумор, демонструючи вміння говорити про серйозне жартома. У такому випадку в їхньому кодексі честі з'являються цікаві пункти щодо відповідальності за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, наприклад: тортура музикою, яка не входить до музичного смаку здобувача; набиття тимчасового тату «Я не люблю себе та не поважаю інших»; заборона використовувати стікери і смайлики в переписці; вивчення того, що не потрібно студентів, наприклад, «померлих» мов у період сесії тощо.

У фінальній роботі здобувачі мають змогу висловити власні ідеї, виходячи зі специфіки спеціальності, їхньої мовної та професійної підготовки, національної належності, рівня освіченості та виховання. Іноді виникають суперечливі питання, адже те, що одні вважають нормальним в академічному середовищі, є абсолютно не припустимим для інших. Такі дискусії є позитивним явищем щодо реалізації завдань дисципліни, адже в них народжується істина.

**Висновки.** Навчальний курс «Основи академічного письма» у закладах вищої освіти має міждисциплінарне спрямування, що зумовлене передусім його змістом та структурними елементами: мовленнєві питання тісно переплітаються з фаховими, формуючи вміння професійно висловлюватися, створювати власні спеціальні тексти. Використання інтегрованих видів діяльності дозволяє комплексно розвивати «Основи академічного письма» в закладах вищої освіти: міждисциплінарне спрямування

різноманітні вміння та навички майбутніх фахівців: вивчення освітніх та спеціальних термінів, обговорення принципів академічної доброчесності та суміжних понять (*академічна культура, академічна етика, академічне письмо* тощо), робота з текстами різних видів та стилів, розвиток культури мовлення, написання резюме, мотиваційних листів, анотацій, тез, есе та інших документів, важливих для реалізації академічної мобільності здобувачів освіти та їх успішної участі в грантовій діяльності. Підсумкова робота, виконана у формі кодексу честі академічної групи та його презентації, для викладача є гарним зворотним зв'язком про здобуті студентами знання, вміння й навички. Застосування міждисциплінарного підходу, залучення студентів до командної роботи дають позитивні результати та сприяють формуванню сучасного фахівця з розвинутими комунікативними компетентностями.

Перспективою подальших досліджень може бути розроблення підходів до навчання основ академічного письма з використанням технологій змішаного навчання.

### Література

- Bailey Stephen, 2018. *Academic writing. A Handbook for International Students*. 344 p. Publisher: Routledge.
- Dorothy E Zemach, Lisa A Rumisek, 2017. *Academic writing: from paragraph to essay*. Oxford, U.K.: Macmillan Education.
- Karen P. Macbeth, 2010. Deliberate false provisions: The use and usefulness of models in learning academic writing. *Journal of Second Language Writing*. 33–48.
- Michelle Vyncke, 2012. The concept and practice of critical thinking in academic writing: an investigation of international students' perceptions and writing experiences. *MA in English Language Teaching and Applied Linguistics*. Supervisor: Dr Ursula Wingate King's College London.
- Антуан де Сент-Екзюпері. Маленький принц. URL : [https://xn--80aaukc.xn--j1amh/malenkij\\_princ.html](https://xn--80aaukc.xn--j1amh/malenkij_princ.html). (дата звернення: 05.01.2021)
- Дзіман Г. М. Навчання студентів-магістрів технічних спеціальностей академічного письма англійською мовою. *Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології* : науковий журнал. Суми : СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2014. № 5 (39). С. 105–113.
- Козолуп М., Комар Р. Навчання академічного письма у вищій школі : теоретико-методологічні засади. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Том 2, № 29 (2020). С. 220–225, doi: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/29.209471>

- Костик Є. Формування навичок іншомовного академічного письма у студентів-магістрів економічного профілю. *Теоретична і дидактична філологія*. Серія : Педагогіка : зб. наук. праць. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 30. С. 78–86.
- Серебрянська І. М. Словник-довідник лексики сфери освіти : національно-європейська ідентичність : навчальний посібник. Суми : СумДУ, 2018. 340 с.
- Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма : методичні рекомендації та програма курсу. Київ, 2016. 61 с.

### References

- Bailey, Stephen, 2018. *Academic writing. A Handbook for International Students*. 344 p. Publisher: Routledge.
- Dorothy E Zemach, Lisa A Rumisek, 2017. *Academic writing: from paragraph to essay*. Oxford, U.K.: Macmillan Education.
- Karen, P. Macbeth, 2010. Deliberate false provisions: The use and usefulness of models in learning academic writing. *Journal of Second Language Writing*. 33–48.
- Michelle, Vyncke, 2012. The concept and practice of critical thinking in academic writing: an investigation of international students' perceptions and writing experiences. *MA in English Language Teaching and Applied Linguistics*. Supervisor: Dr Ursula Wingate King's College London.
- Antuan de Sent-Ekziuperi. *Malenkyi prynts [The Little Prince]*. Retrieved from: [https://xn--80aaukc.xn--j1amh/malenkij\\_princ.html](https://xn--80aaukc.xn--j1amh/malenkij_princ.html) (ukr).
- Dziman, H. M. (2014). Navchannia studentiv-mahistriv tekhnichnykh spetsialnostei akademichnoho pysma anhliiskoju movoju [Teaching master students of technical specialties of academic writing in English]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii: naukovyi zhurnal*. Sumy: SumDPU imeni A. S. Makarenka, 5 (39), 105–113.
- Kozolup, M., Komar, R. (2020). Navchannia akademichnoho pysma u vyshchii shkoli: teoretyko-metodolohichni zasady [Teaching academic writing in high school: theoretical and methodological principles]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Tom 2, 29, 220–225, doi: <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/29.209471>.
- Kostyk, Ye. (2019). Formuvannia navychok inshomovnoho akademichnoho pysma u studentiv-mahistriv ekonomichnoho profilu [Formation of foreign language skills in academic writing master students in economics]. *Teoretychna i dydaktychna filolohiia*. Serii: Pedahohika: zb. nauk. prats. Pereiaslav-Khmelnytskyi. Vyp. 30, 78–86.
- Serebrianska, I. M. (2018). *Slovyk-dovidnyk leksyky sfery osvity: natsionalno-yevropeiska identychnist: navchalnyi posibnyk [Reference book of the vocabulary in education: national-European identity: textbook]*. Sumy: SumDU, 340 (ukr.).
- Shlikhta, N., Shlikhta, I. (2016). *Osnovy akademichnoho pysma: metod. rekomendatsii ta prohrama kursu [Fundamentals of academic writing: guidelines and course program]*. Kyiv, 61 (ukr.).

## **«ОСНОВЫ АКАДЕМИЧЕСКОГО ПИСЬМА» В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ: МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЫЙ ПОДХОД**

**Ирина Серебрянская**, доктор филологических наук, доцент, профессор кафедры прикладной лингвистики, факультет иностранных языков, Нежинский государственный университет имени Николая Гоголя, улица Графская, 2, Нежин, Черниговская область, 16600, Украина

Статья посвящена проблеме преподавания учебной дисциплины «Основы академического письма» в высших учебных заведениях. Автор описывает опыт работы над курсом со студентами разных специальностей, основные этапы обучения, предлагает практические задания. Учебная дисциплина «Основы академического письма» призвана формировать у студентов академическую культуру, академическую грамотность, практические навыки устной и письменной речи, необходимые для успешного обучения и получения будущей профессии, развивать критическое мышление. Студенты создают профессиональные и деловые тексты, используя творческий подход, изучают библиотечные каталоги, веб-сайты библиотек, дают критическую оценку информации. Поощряется как индивидуальная, так и командная работа в создании микро-проектов как формы итогового контроля.

Междисциплинарное направление учебного курса обусловлено его содержанием и структурными элементами. Интегрированные виды деятельности позволяют комплексно развивать различные умения и навыки будущих специалистов (изучение образовательных и специальных терминов, обсуждение принципов академической честности и смежных понятий – академическая культура, академическая этика, академическое письмо, работа с текстами разных видов и стилей, развитие культуры речи, написание документов, необходимых для дальнейшей реализации академической мобильности и успешной грантовой деятельности). Итоговая работа в форме презентации кодекса чести академической группы, созданного студентами, является для преподавателя хорошей обратной связью о полученных в процессе изучения дисциплины знаниях и навыках. Применение междисциплинарного подхода, привлечение студентов к командной работе дают положительные результаты и способствуют формированию современного специалиста с хорошо развитыми коммуникативными компетентностями.

Ключевые слова: академическая грамотность; академическая культура; кодекс чести; высшее учебное заведение; междисциплинарный подход; основы академического письма.

## **«FUNDAMENTALS OF ACADEMIC WRITING» IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: AN INTERDISCIPLINARY APPROACH**

**Irina Serebrianska**, Doctor of Philology, Associate Professor, Professor of Applied Linguistics, Faculty of Foreign Languages, Nizhyn Gogol State University, Str. Grafskaya, 2, Nizhyn, Chernihiv region, 16600, Ukraine

*The article deals with the implementation of the discipline “Fundamentals of Academic Writing” in higher education institutions. The author represents her own experience of working on the course with students of different specialities, offers the main stages of training and approximate tasks. The discipline “Fundamentals of Academic Writing” is to form students’ academic culture, academic literacy, practical skills of oral and written language, necessary for successful learning and obtaining a future profession, and to develop critical thinking. Students learn to write professional and business texts of various types and give a critical assessment of information. They use a creative approach, library catalogues and websites. Both individual and teamwork in creating their micro-projects as a form of final control are encouraged.*

*The interdisciplinary direction of the course is due to its content and structural elements: academic and scientific speech issues are closely intertwined with professional ones, forming the ability to express themselves competently within the speciality mastered by students, to create their professional texts. Integrated activities used in practice allow to develop various skills and abilities of future specialists: a study of educational and special terms, discussion of principles of academic integrity and related concepts (academic culture, academic ethics, academic writing, etc.), work with texts of different types, development of speech culture, writing resumes, cover letters, annotations, abstracts, essays and other documents essential for the further implementation of academic mobility of students and their successful participation in grant activities. The final work is in the form of presentation of the Code of Honor of the academic group developed by students. It is good feedback for the teacher about gained knowledge and skills. The interdisciplinary approach allows training modern specialists with good communicative competencies.*

**Keywords:** *academic literacy; academic culture; code of honour; higher education institution; interdisciplinary approach; fundamentals of academic writing.*

*Стаття надійшла до редакції 06.11.2021*

*Прийнято до друку 25.02.2021*